

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології, педагогіки і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Україна у світовому туристичному просторі

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 - 2022
Семестр	VII
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробники **силабусу** – к.і.н., доц. Зінченко В.А., доцент кафедри психології, педагогіки і туризму, к.і.н., доц. Гедін М.С., доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Пояснювальна записка

Метою дисципліни «Україна у світовому туристичному просторі» є отримання здобувачами вищої освіти інформації про Україну як складову світового туристичного простору, її роль та значення у світових туристичних процесах, а також про потенційні можливості їх розширення

¶ **Предметом** вивчення дисципліни «Україна у світовому туристичному просторі» є туристичний потенціал України у світовому просторі індустрії гостинності.

¶ **Завданням** вивчення дисципліни «Україна у світовому туристичному просторі» є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань розуміння ролі та місця України у світовому туристичному просторі, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК16. *Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.*

Фахові компетентності:

ФК17. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК22. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

ФК23. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК33. Здатність аналізувати місце України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

Програмні результати навчання, які перевіряються в результаті вивчення дисципліни:

ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.

ПРН24. Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.

ПРН25. Використовувати набуті знання для аналізу місця України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

Курс «Україна як об'єкт туристичної діяльності за кордоном» для студентів спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля : **Україна в суспільно-політичному та духовному житті країн Центральної і Західної Європи як об'єкт туристичної діяльності (від раннього середньовіччя до сьогодення)**. У ньому висвітлюється інформація про місце України у європейському середньовічному світі, її політичні та культурні контакти з основними країнами Західної Європи.

Загальний обсяг (відповідно до навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; 90 год.

зокрема:

лекції – 20 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 54 год.

**Навчально-тематичний план дисципліни
«Україна у світовому туристичному просторі»**

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
лекції	семінарські заняття		самостійна робота		
Модуль 1					
<i>Змістовий модуль 1. Україна у світовому туристичному просторі</i>					
1.	Тема 1. Історія становлення місця України у світовому культурологічному просторі.	12	2	2	8
2.	Тема 2. Сучасний стан позиціонування України у світовому туристичному просторі	12	2	2	8
3.	Тема 3. Потенційні можливості підвищення ролі та значення України у світовому туристичному просторі.	12	2	2	8
4.	Тема 4. Аналіз історико-культурного процесу входження України у світовий туристичний простір.	12	2	2	8
5.	Тема 5. Порівняльна характеристика туристично-культурологічних позицій України з ідентичними можливостями інших країн світу.	14	4	2	8
6.	Тема 6. Роль та значення вітчизняного туристичного бізнесу в популяризації України у світовому туристичному просторі.	14	4	2	8
7.	Тема 7. Аналітичне	14	4	4	6

	прогнозування ролі та значення України у світовому туристичному просторі.				
	Разом годин за модулем 1	90	20	16	54
	Усього годин	90	20	16	54

**Перелік тем і зміст лекційних занять
з дисципліни «Україна як об'єкт туристичної діяльності за кордоном»**

Тема 1. Україна в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи доби Середньовіччя як інформаційне джерело туристичних маршрутів.

Мета вивчення: ознайомлення з основним змістом участі Русі-України в європейському політичному і культурному просторі.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Політичні та культурні контакти України-Русі з основними країнами Західної Європи. Ярослав Мудрий – тесть Європи. Анна Ярославна – королева Франції. Русь в політичних контактах з Священою Римською імперією германської нації і Англією.

2. Претензії Данила Галицького на Австрійське герцогство. Королівська титулатура київських і галицьких князів, їх суспільно-політичний зміст. Україна-Русь у західноєвропейських джерелах.

3. Етно-культурне і військове просування Русі-України у Центрально-Східній Європі. Давньоукраїнські архітектурно-мистецькі пам'ятники на теренах Польщі, Словаччини, Угорщини та Чехії у XII–XVI ст.

Тема 2. Історико-пізнавальна інформація про місце України в суспільному і духовному просторі Центрально-Західної Європи в доби Ренесансу, Реформації і Контрреформації.

Мета вивчення: ознайомлення із сприйняттям українським суспільством ідей Ренесансу, Реформацією і Контрреформацією.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Українські науковці і студенти в європейських університетах XIV–XVII ст. (Сорбона, Оксфорд, Краків, Болонья, Падуя, Відень).

2. Україна у ренесансно-гуманістичних пам'ятниках основних західноєвропейських країн. Розквіт української латиномовної культури.

3. Україна у політичних комбінаціях часів Тридцятилітньої війни. Густав Адольф і українське козацтво. Богдан Хмельницький під Дюнкерком.

Тема 3. Національно-визвольна війна українського народу проти

польського панування в рецепції західноєвропейського суспільства як пізнавальна складова сучасного туризму.

Мета вивчення: розкрити сутність військово-політичних і культурних контактів козацької держави з країнами Західної Європи.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Рецепція Хмельниччини у Франції. П'єр де Нуаре, П.Шевальє про "війну козаків" проти Польщі. Г.Л. де Боплан.

2. Англійська буржуазна революція і Україна. Козацтво і джентрі. Б.Хмельницький і О.Кромвель.

3. Балтійсько-чорноморська коаліція Центральноєвропейських держав 1655-57 рр. і Україна. Роль і місце Англії.

Тема 4. Україна і європейський світ в добу Просвітництва в сучасних туристичних маршрутах.

Мета вивчення: ознайомлення студентів із особливостями сприйняття ідей Просвітництва українським суспільством XVIII ст.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Гетьманування І.Мазепи в західноєвропейських джерелах.

2. Перша українська політична еміграція в Західній Європі. Пилип Орлик, Григорій Орлик і Європейська дипломатія.

3. Політика меркантилізму, її прояви в Україні. Джентрі і українське козацтво. Українці – британці Сходу.

4. Гетьманат К.Розумовського в контексті Просвітництва.

5. Вольтер і Україна.

Тема 5. Україна і Франція в добу Великої Французької революції та імперії Наполеона Бонапарта як джерело зарубіжного туризму.

Мета вивчення: показати посилення інтересу до України в західноєвропейському суспільстві кінця XVIII – початку XIX ст.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Французька революція і Україна. Українські волелюбні традиції і прагнення до свободи в оцінці діячів революції. Гаран де Кулон і його праці про Україну.

2. Україна у політичній діяльності Наполеона. Проект української державності – Наполеоніда.

3. Західноукраїнська україніка кінця XVIII – поч. XIX ст.

Тема 6. Національно-культурне відродження України і його рецепція в країнах Західної Європи (XIX ст. – поч. XX ст.) в туристично-

інформаційному контексті.

Мета: розкрити зв'язок західноєвропейської духовності з процесом національно-культурного відродження України.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Зацікавлення в Європі українським історико-культурним процесом і національно-визвольною боротьбою. Україна у творчості В.Гюго, П.Меріме, О.Бальзака, Байрона.

2. Західноєвропейська Шевченкіана.

3. Західноєвропейські державно-політичні проекти щодо України. Королівство Київське за проектом Бісмарка.

4. В.Терлецький, Ф.Духінський, М.Чайковський у Франції та їх вплив на європейську суспільну думку щодо України.

Тема 7. Відновлення Української державності і європейський світ у ХХ – ХХІ ст. як пізнавальний матеріал зарубіжних туристичних маршрутів.

Мета вивчення: ознайомити студентів із розмаїттям ставлення західноєвропейського суспільства до національно-визвольної боротьби українського народу.

Провідна ідея: показати місце України в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи.

Основні питання:

1. Літературно-наукова та публіцистична діяльність діячів українського відродження ХІХ – поч. ХХ ст. у країнах Західної Європи. Українські науково-культурні і суспільно-політичні осередки в Європі.

2. Україна і європейський світ в добу національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. Українська політична еміграція в Європі.

3. Українська проблема у міжнародних відносинах ХХ ст.

4. Проголошення незалежності України (1991) і європейський світ.

Система оцінювання результатів навчання студентів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи здобувача вищої освіти з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2** ($10 \times 2 = 20$). Таким чином, сума балів (**максимум $20+20=40$**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум $20+20+10=50$**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються “0” балів.

Плани семінарських занять навчальної дисципліни «Україна як об'єкт туристичної діяльності за кордоном»

Семінарське заняття 1. Україна в історико-культурному процесі Центрально-Східної і Західної Європи доби Середньовіччя як інформаційне джерело туристичних маршрутів (2 год.).

Питання для обговорення теми:

1. Політичні та культурні контакти України-Русі з основними країнами Західної Європи.
2. Ярослав Мудрий – тесть Європи.
3. Претензії Данила Галицького на Австрійське герцогство.
4. Давньоукраїнські архітектурно-мистецькі пам'ятники на теренах Польщі, Словаччини, Угорщини та Чехії у XII–XVI ст.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Анна Ярославна – королева Франції.
- Русь в політичних контактах з Священою Римською імперією германської нації і Англією.
- Королівська титулатура київських і галицьких князів, їх суспільно-політичний зміст.
- Україна-Русь у західноєвропейських джерелах.
- Етно-культурне і військове просування Русі-України у Центрально-Східній Європі.

Основна література:

1. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
2. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
3. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література:

4. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
5. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 2. Історико-пізнавальна інформація про місце України в суспільному і духовному просторі Центрально-Західної Європи в доби Ренесансу, Реформації і Контрреформації (2 год.).

Питання для обговорення теми:

1. Українські науковці і студенти в європейських університетах XIV–XVII ст. (Сорбона, Оксфорд, Краків, Болонья, Падуя, Відень).
2. Україна у ренесансно-гуманістичних пам'ятниках основних західноєвропейських країн.
3. Україна у політичних комбінаціях часів Тридцятилітньої війни.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Розквіт української латиномовної культури.
- Густав Адольф і українське козацтво.
- Богдан Хмельницький під Дюнкерком.

Основна література:

1. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
2. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
3. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
4. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література:

1. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
2. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 3. Україна і європейський світ в добу Просвітництва в сучасних туристичних маршрутах (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Гетьманування І.Мазепи в західноєвропейських джерелах.
2. Перша українська політична еміграція в Західній Європі.
3. Політика меркантилізму, її прояви в Україні.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Пилип Орлик, Григорій Орлик і Європейська дипломатія.
- Джентрі і українське козацтво. Українці – британці Сходу
- Гетьманат К.Розумовського в контексті Просвітництва.
- Вольтер і Україна.

Основна література:

1. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
2. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
3. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
4. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література:

5. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
6. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 4. Національно-культурне відродження України і його реєція в країнах Західної Європи (XIX ст. – поч. XX ст.) в туристично-інформаційному контексті (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Зацікавлення в Європі українським історико-культурним процесом і національно-визвольною боротьбою.
2. Західноєвропейська Шевченкіана.
3. Західноєвропейські державно-політичні проекти щодо України.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Україна у творчості В.Гюго, П.Меріме, О.Бальзака, Байрона.
- Королівство Київське за проектом Бісмарка.
- В.Терлецький, Ф.Духінський, М.Чайковський у Франції та їх вплив на європейську суспільну думку щодо України..

Основна література:

1. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
2. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
3. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
4. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література:

5. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
6. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Семінарське заняття 5. Відновлення Української державності і європейський світ у XX – XXI ст. як пізнавальний матеріал зарубіжних

туристичних маршрутів (2 години).

Питання для обговорення теми:

1. Літературно-наукова та публіцистична діяльність діячів українського відродження XIX – поч. XX ст. у країнах Західної Європи.
2. Україна і європейський світ в добу національно-визвольних змагань 1917–1921 рр.
3. Українська проблема у міжнародних відносинах XX ст.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

7. Українські науково-культурні і суспільно-політичні осередки в Європі.
8. Українська політична еміграція в Європі.
9. Проголошення незалежності України (1991) і європейський світ.

Основна література:

1. Любіцева О. Туристичні ресурси України: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 369 с.
2. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2010. 200 с.
3. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.
4. Петранівський В. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. 2-ге вид., випр. Київ: Знання, 2008. 575 с.

Додаткова література:

5. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.
6. Прокопчук В.С. Краєзнавство: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ: Кондор, 2011. 338 с.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/	Види роботи студента на семінарському	Кількість балів	Критерії оцінки
------	---------------------------------------	-----------------	-----------------

п	занятті		
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) написання рефератів

Одним з найпоширеніших видів індивідуальних завдань для студентів є написання реферату (від лат. *referre* – доповідати) – письмової роботи науково-дослідницького характеру, в якій досить стисло, оглядово викладається сутність певного наукового питання (за іншим визначенням, реферат – це письмовий аналіз теми).

Головним завданням цього виду самостійної роботи є формування у студентів початкових вмінь і навичок наукового дослідження.

Робота над рефератом має бути послідовною, з чітким урахуванням її головних етапів, які передбачають: обрання теми дослідження, складання плану реферату, виявлення джерельно-історіографічної бази обраної проблеми, конспектування літератури і підбір цитат, які необхідно виписувати точно (а іноді й дослівно), із зазначенням сторінок розташування в тексті, власне написання реферативного дослідження.

Як правило, обсяг рукописного реферату – 12-15 стор.; друкованого тексту – 12-15 стор. (14 кегель, через один інтервал, Times New Roman); Береги – 2 см згори і на долі, 2,5 – ліворуч, 1,5 – праворуч. Посторінкові посилання 12 кеглем (із зазначенням автора, його ініціалів, назви праці, місця і року її видання, сторінки).

б) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість урахувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прикметників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнюючу інформацію з обраної студентом тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті

іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

в) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причиново-наслідкові зв'язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий

дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 2

1. Проникнення західних впливів у міське життя України. Початки магдебургії (Рівень А).

Максимальна кількість балів – 10.

2. Україна в туристичних маршрутах Польщі (Рівень В).

Максимальна кількість балів – 15.

3. Проаналізуйте місце України в туристичних маршрутах Франції (Рівень С).

Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5-6 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв’язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Орієнтовні питання модульної контрольної роботи з курсу «Україна як об’єкт туристичної діяльності за кордоном»

1. “Варварські” королівства Західної Європи і утворення Старокиївської держави.
2. Західноєвропейський політичний процес і давньоруська державність в добу перших Рюриковичів.
3. Східна і Західна церкви християнського світу. Християнізація Русі-України до Володимирового хрещення і європейський контекст.
4. Князювання Володимира і Ярослава Мудрого в контексті суспільно-політичного розвитку західноєвропейського світу.
5. Хрещення України-Русі як фактор “європеїзації”.
6. Європейський вектор зовнішніх зв’язків Київської Русі кін. X сер. XII ст.
7. Зміцнення королівської влади в країнах Західної Європи.
8. Розпад Київської держави. Галицько-Волинське князівство як фактор продовження українського державного життя.
9. Проникнення західних впливів у міське життя України. Початки магдебургії.
10. Політичні процеси в Центральній Європі і участь в них галицько-волинських володарів.

- 11.Українські князівства XIV ст. Зв'язки з Західною Європою.
- 12.Криза феодально-католицької системи в Західній Європі. Зародження буржуазних відносин.
- 13.Зміцнення національних держав в Європі і піднесення Литовсько-Руської держави.
- 14.Розвинутий феодалізм в Україні. Соціальна еволюція станів (XV ст.).
- 15.Перехід від середньовічної станової монархії до абсолютизму. Спроби зміцнення великокняжої влади у Великому князівстві Литовському.
- 16.Формування буржуазних відносин. Фільваркова система.
- 17.Соціальні протести в Європі і Україні.
- 18.Виникнення козацтва, його роль у зародженні буржуазних відносин в Україні.
- 19.Реформація і контрреформація. Їх прояви в Україні.
- 20.Інтеграція українських земель у польській державі. Загострення національно-релігійних і соціальних суперечностей наприкінці XVI ст.
- 21.Середньовічна культура в країнах Західної Європи. Основні напрямки розвитку.
- 22.Роль християнства в культурному розвитку давньої України-Русі. Константинополь чи Рим.
- 23.Освіта і давньоукраїнське письменство.
- 24.Архітектура і образотворче мистецтво. Західні впливи.
- 25.Утвердження абсолютизму в країнах Західної Європи і політична ситуація в Речі Посполитої.
- 26.Вплив Нідерландської революції на поширення релігійної і національної свободи. Українські і польські антитринітарії у Голландії.
- 27.Козацтво на чолі загальнонаціонального руху в Україні.
- 28.Участь козацтва у Тридцятилітній війні.
- 29.Розгортання національно-визвольної боротьби під проводом Б.Хмельницького. Реакція в Європі на події в Україні.
- 30.Українська державність і європейський світ. Формування буржуазних відносин.
- 31.Західний вектор політичної орієнтації Б.Хмельницького у 1654-1657 рр.
- 32.Розвиток абсолютизму і європейська політична система.
- 33.Європейський характер зовнішньої і внутрішньої політики І.Виговського. Велике князівство Руське.
- 34.Доба "Руїни". Західноєвропейські джерела про ситуацію в Україні.
- 35.Перехід до епохи просвітництва в Європі. Доба гетьмана Мазепи.
- 36.Доба Відродження та її вплив на український культурний процес.
- 37.Готичні та ренесансні стильові ознаки в українському мистецтві XV-XVII ст.
- 38.Бароко в духовному житті Європи і України.
- 39.Вплив ідей Великої французької революції на український суспільно-політичний рух.(перша чверть XIX ст.).
- 40.Україна у планах Наполеона.

Підсумковий контроль Залік

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача вищої освіти за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано.

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Україна у світовому туристичному просторі» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Україна у світовому туристичному просторі». Здобувач вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Орієнтовні питання до заліку з дисципліни «Україна як об’єкт туристичної діяльності за кордоном»

1. “Варварські” королівства Західної Європи і утворення Старокиївської держави.
2. Західноєвропейський політичний процес і давньоруська державність в добу перших Рюриковичів.

3. Східна і Західна церкви християнського світу. Християнізація Русі-України до Володимирового хрещення і європейський контекст.
4. Князювання Володимира і Ярослава Мудрого в контексті суспільно-політичного розвитку західноєвропейського світу.
5. Хрещення України-Русі як фактор “європеїзації”.
6. Європейський вектор зовнішніх зв’язків Київської Русі кін. X сер. XII ст.
7. Зміцнення королівської влади в країнах Західної Європи.
8. Розпад Київської держави. Галицько-Волинське князівство як фактор продовження українського державного життя.
9. Проникнення західних впливів у міське життя України. Початки магдебургії.
10. Політичні процеси в Центральній Європі і участь в них галицько-волинських володарів.
11. Українські князівства XIV ст. Зв’язки з Західною Європою.
12. Криза феодално-католицької системи в Західній Європі. Зародження буржуазних відносин.
13. Зміцнення національних держав в Європі і піднесення Литовсько-Руської держави.
14. Розвинутий феодалізм в Україні. Соціальна еволюція станів (XV ст.).
15. Перехід від середньовічної станової монархії до абсолютизму. Спроби зміцнення великокняжої влади у Великому князівстві Литовському.
16. Формування буржуазних відносин. Фільваркова система.
17. Соціальні протести в Європі і Україні.
18. Виникнення козацтва, його роль у зародженні буржуазних відносин в Україні.
19. Реформація і контрреформація. Їх прояви в Україні.
20. Інтеграція українських земель у польській державі. Загострення національно-релігійних і соціальних суперечностей наприкінці XVI ст.
21. Середньовічна культура в країнах Західної Європи. Основні напрямки розвитку.
22. Роль християнства в культурному розвитку давньої України-Русі. Константинополь чи Рим.
23. Освіта і давньоукраїнське письменство.
24. Архітектура і образотворче мистецтво. Західні впливи.
25. Утвердження абсолютизму в країнах Західної Європи і політична ситуація в Речі Посполитої.
26. Вплив Нідерландської революції на поширення релігійної і національної свободи. Українські і польські антитринітарії у Голландії.
27. Козацтво на чолі загальнонаціонального руху в Україні.
28. Участь козацтва у Тридцятилітній війні.
29. Розгортання національно-визвольної боротьби під проводом Б.Хмельницького. Реакція в Європі на події в Україні.
30. Українська державність і європейський світ. Формування буржуазних відносин.

31. Західний вектор політичної орієнтації Б.Хмельницького у 1654-1657 рр.
32. Розвиток абсолютизму і європейська політична система.
33. Європейський характер зовнішньої і внутрішньої політики І.Виговського. Велике князівство Руське.
34. Доба "Руїни". Західноєвропейські джерела про ситуацію в Україні.
35. Перехід до епохи просвітництва в Європі. Доба гетьмана Мазепи.
36. Доба Відродження та її вплив на український культурний процес.
37. Готичні та ренесансні стильові ознаки в українському мистецтві XV-XVII ст.
38. Бароко в духовному житті Європи і України.
39. Вплив ідей Великої французької революції на український суспільно-політичний рух. (перша чверть XIX ст.).
40. Україна у планах Наполеона.

Рекомендовані джерела:

Базова література:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Гедін М.С. Країни Близького Сходу і український історико-культурний контекст: навчально-методичні матеріали. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. 31 с.
3. Зінченко В.А. Туризм – як фактор Європейської інтеграції України. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2019. Вип. IV. С. 53–58.*
4. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В., Харків: ХНУВС, 2017. 108 с.
5. Соловійова Ю. О., Мкртічян О. А. Українське мистецтво в історичному вимірі. Навчально-методичний посібник. Харків : Точка, 2017. 89 с.
6. Терещенко Ю.І., Гедін М.С. Україна в історико-культурних взаєминах з країнами Близького і Середнього Сходу: Навчально-методичні матеріали. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. 31 с.
7. Терещенко Ю.І. «Український слід» в країнах Європи, як об'єкт туристичної діяльності» // Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні тенденції розвитку світового і вітчизняного туризму”. Біла Церква: Видавець Пшонківський О.В., 2016 р. С. 8-11.

Додаткова література:

1. Костриця М. Українське географічне краєзнавство: історія, методологія, постаті, практика: монографія. Житомир: Косенко, 2006. 444 с.

2. Пахлова С. Є. Європейські тенденції в культурній політиці України // *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2012. № 5. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_5_10.
3. Терещенко Ю.І. Україна і Європейський світ (XVII-XVIII ст.): Навчально-методичні матеріали. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2013. 126 с.
4. Терещенко Ю.І. Україна і Франція: Навчально-методичні матеріали. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2013. 65 с.

11. Інформаційні ресурси:

1. Освітній онлайн-ресурс <http://litmisto.org.ua/>
2. Електронна бібліотека “Культура України» <http://www.elib.nplu.org>
3. <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.
4. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека